Biografische schets

Philip Henry werd geboren op 24 augustus 1631. Zijn ouders waren redelijk welgesteld. Zijn vader John was als hovenier in dienst bij het Palace of Whitehall, de Londense residentie van de Engelse koningen. Zijn moeder was een godvrezende vrouw die haar kinderen opvoedde in de vreze des Heeren. Ze bad dagelijks met hen en catechiseerde hen. Ze overleed in 1645, toen Philip dus nog maar 14 jaar was.
Philip Henry kwam op jonge leeftijd tot bekering. Hij verkeerde veel onder de prediking van getrouwe leraren. Hij was altijd aanwezig bij de dagelijkse ochtenddiensten die in die tijd in Londen gehouden werden en woonde daarnaast op donderdag samen met zijn moeder de diensten bij van Thomas Case. Op zondag verkeerde hij onder de prediking van Stephen Marshall. Ook werd hij nooit gemist bij de plechtige maandelijkse biddagen waarbij vermaarde predikanten voorgingen voor het House of Commons. Zelf zei hij later dat met name de prediking van Stephen Marshall aan zijn ziel gezegend is 'om wedergeboren te worden tot een levende hoop'.

Predikantschap
Philip ging in Oxford studeren en werd in 1657 bevestigd als predikant in de gemeente van Worthenbury. Hij schreef in zijn dagboek over de dag waarop hij werd bevestigd: 'Deze dag ontving ik zo veel eer en zo veel werk dat ik nauwelijks weet wat ermee te doen. Heere Jezus, geef mij ook in die mate wat nodig is.'
De gemeente was klein en bestond voornamelijk uit arbeidersgezinnen. 'Maar de zielen van zulke mensen zijn even kostbaar als die van de rijken.' Toen hem een bepaalde geldelijke toelage

was toegekend schreef hij: 'Heere, Gij weet dat ik niet het hunne zoek, maar henzelf. Geef mij de zielen.'
Philip Henry was een ijverige zielenherder die zichzelf niet spaarde, hoewel zijn gezondheid niet sterk was. Naast de gewone preken waren er diensten waarin hij de Schrift systematisch behandelde, gaf hij catechisatie en ging hij door de week vaak in de omgeving voor. Ook hield hij maandelijkse bijeenkomsten in de huizen van gemeenteleden, naar het voorbeeld van de apostelen die 'bij de huizen leerden' (Hand. 5:42; 20:20). Hij vond dergelijke huiselijke samenkomsten erg nuttig omdat deze hem de gelegenheid gaven om de mensen in zijn gemeente beter te leren kennen en om te weten welk onderwijs zij nodig hadden. Henry's veelvuldige arbeid werd gezegend. De Heere gebruikte hem tot bekering van meerdere gemeenteleden.
In 1660 trouwde Philip Henry met Katherine Matthews. Ze kregen twee zonen, John en Matthew (de bekende Bijbelcommentator) en vier dochters, Sarah, Katherine, Eleanor en Ann.
In 1662, toen Philip Henry vijf jaar predikant was, werd hem het zwijgen opgelegd. Dit gebeurde aanvankelijk doordat na diverse verwikkelingen een ander benoemd werd in zijn plaats. De houding van Philip Henry was kenmerkend voor degene die hij door genade geworden was. Zijn achting voor Gods inzettingen was zo groot dat hij trouw naar Gods huis bleef opgaan, naar zijn eigen kerk welteverstaan, zij het nu als hoorder en niet als spreker. Hij liet ook niet na om de man die in zijn plaats bevestigd was goede raad te geven en bij te staan waar hij kon.
Later in datzelfde jaar vond de Great Ejection plaats. Meer dan tweeduizend predikanten werd verboden om nog langer het Woord te bedienen omdat zij zich niet konden conformeren aan de Act of Uniformity die van kracht werd. Ook Philip behoorde tot de non-conformisten. Hij verhuisde naar Broad Oak. Hij bleef op zondag echter zo veel als mogelijk naar de kerk gaan wanneer er in de omgeving dienst werd gehouden. Hij probeerde altijd

vooral het goede dat hij hoorde te benadrukken, ook al was dat soms weinig. 'Het is genade' sprak hij, 'dat we nog brood krijgen, hoewel niet van de beste kwaliteit.'
Vanwege zijn overtuigingen heeft Philip Henry meerdere malen gevangengezeten en kreeg hij boetes opgelegd. Dat bracht hem echter niet van zijn stuk. Welke schade hij ook leed, hij was ervan overtuigd dat de Heere het kon vergoeden.

Heilig leven
Philip Henry's leven kenmerkte zich door buitengewone heiligheid. Hij hechtte veel waarde aan het verborgen gebed. In zijn dagboek staat het volgende opgetekend toen hij eens een andere binnenkamer in zijn huis in gebruik nam: 'Deze dag werd mijn nieuwe binnenkamer, als ik het zo mag uitdrukken, geheiligd met deze bede: "Dat alle gebeden die er te allen tijde gedaan zullen worden naar Gods wil, 's morgens, 's middags en 's avonds, gewoon en bijzonder, door God verhoord mogen worden en een genadig antwoord mogen verkrijgen. Amen en Amen."'
Hij gaf vaak de waarschuwing en het advies aan zijn vrienden en kinderen: 'Zorg ervoor om altijd de verborgen plichten waar te nemen. Neem die altijd waar, wat je ook doet. De ziel kan niet welvaren wanneer die verwaarloosd worden.' Het was zijn observatie dat afwijking gewoonlijk begint bij de deur van de binnenkamer. 'Het verborgen gebed wordt eerst verwaarloosd en slordig gedaan, dan vaak overgeslagen, na enige tijd geheel nagelaten, en dan: 'Vaarwel God, en Christus, en alle godsdienst.'
Niettemin had ook Philip Henry vaak te strijden met zijn zondige vlees. Juist daarom kon hij anderen uit eigen ondervinding raadgeven. Zo schreef hij eens: 'Naast dodigheid en koudheid, afleidingen en afzwervende gedachten waar Gods kinderen vaak over moeten klagen, kan er ook een soort vermoeidheid zich van hen meester maken. Iets in hen zegt om er maar mee te stoppen – 'genoeg voor dit moment', 'je kunt nu wel ophouden' – voor-

dat er een kwartier of zelfs een half kwartier is voorbijgegaan. Hiertegen moeten wij heel waakzaam zijn. Als de duivel ons niet van God weg kan houden, dan probeert hij wel een afkeer te verwekken om bij Hem te blijven. (…) We moeten ons hierover vernederen (…) het is een teken dat we ongeschikt zijn voor de hemel. We moeten bedenken dat het gebed niet alleen een plicht is, maar ook een voorrecht.'

Philip Henry bad niet alleen zelf in de eenzaamheid, hij had ook als gewoonte om elke ochtend en avond samen met zijn vrouw te bidden. Hij zag het als de grote plicht van echtgenoten om alles te doen wat zij kunnen om elkaar de weg naar de hemel te helpen vinden.

Hij hield ook regelmatig dagen van afzondering, van berouw en van vasten. Hij hield die soms maandelijks en soms bij bijzondere gelegenheden. Zijn dagboekaantekeningen laten zien dat hij tijdens deze dagen soms zoete ondervindingen had van gemeenschap met God. Na zo'n dag noteerde hij eens in zijn dagboek: 'Als het zaaien met tranen zo zoet is, wat moet dan de oogst niet zijn wanneer ik zal maaien met gejuich.'

Opvoeding

Heiligheid bestond bij Henry niet alleen uit veelvuldig verborgen gebed, hoewel dat wel het hart ervan was, maar kwam tot uiting in alle facetten van zijn leven. Ook in de wijze waarop hij zijn kinderen opvoedde. Hij deed dit met veel zorg en teerheid en zijn gedrag werd gekenmerkt door mildheid en vriendelijkheid. Hij vermeed zorgvuldig om zijn kinderen 'tot toorn te verwekken' of hen te ontmoedigen. Hij gaf zijn kinderen ruimte om vrijmoedig met hem te spreken, omdat dit hem de gelegenheid gaf om hen met argumenten te overtuigen. Hij had het vaak met hen over wezenlijke onderwerpen bij de gewone dagelijkse gesprekken en volgde daarin de Bijbelse regel: 'En gij zult ze uw kinderen inscherpen en daarvan spreken als gij in uw huis zit en als gij op

de weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat' (Deut. 6:7). Hij deed veel moeite om kennis aan hen over te dragen en probeerde hun vooral liefde voor de Bijbel bij te brengen door hen de Bijbelse geschiedenissen te leren. Hij leerde zijn kinderen om zelf te bidden en om op te schrijven wat hen opviel bij het lezen uit de Bijbel en samenvattingen van gehoorde preken op te schrijven. Wie dit op zich laat inwerken begrijpt hoe zoon Matthew kon uitgroeien tot een eminente bevindelijke Bijbelverklaarder. De basis hiervoor werd zonder twijfel in zijn jeugd gelegd. Matthew Henry heeft overigens later bij het schrijven van zijn commentaar op de Bijbel veelvuldig gebruik gemaakt van notities van zijn vader. Deze heeft hem ook aangemoedigd dit werk ter hand te nemen.

Naastenliefde

Philip Henry was een heel sociaal mens. Het bedrijven van allerlei praktische vormen van naastenliefde was voor hem een vanzelfsprekend en belangrijk onderdeel van zijn godsdienst. In het boek waarin hij zijn administratie bijhield, schreef hij voorin: 'Vereer de HEERE van uw goed en van de eerstelingen van al uw inkomst' (Spr. 3:10, 11). Dat was voor hem dagelijkse praktijk. Hij stond altijd klaar om anderen een dienst te bewijzen. Hij werd veelvuldig geraadpleegd door mensen in de omgeving, vooral wanneer er meningsverschillen waren, en hij was er vaardig in om die tot een oplossing te brengen. Vaak probeerde hij mensen ervan te overtuigen dat ze er goed mee zou zouden zijn om de minste te zijn.

Het lot van gezinnen in de omgeving lag hem na aan het hart. Soms stelde hij de vraag: 'Zijn er geen gezinnen om over te treuren?' 'Jawel', zei hij, 'wanneer er in een gezin voor zover we kunnen waarnemen niemand is die levend gemaakt is. Zoals er in Egypte geen huis was waar geen dode was, zo zijn er onder ons veel gezinnen waar geen levend mens is.'

Philip Henry was vrijgevig en gaf graag aan de armen. Hij was gewend om een tiende van zijn inkomen apart te leggen en dat weg te geven als zich een gelegenheid voordeed. Om zichzelf en anderen aan te moedigen tot liefdadigheid zei hij: 'Hij is geen dwaas die afstand doet van hetgeen hij niet kan behouden wanneer hij er zeker van is beloond te worden met hetgeen hij niet kan verliezen.'
Wanneer hij iemand wat gaf, deed hij er ook altijd een geestelijke gave bij: een raadgeving, een vermaning, een onderwijzing of een woord van troost. Daarom overhandigde hij zijn 'aalmoes' altijd persoonlijk.
Philip Henry hield van gezelschap en bezoekers waren altijd welkom onder zijn dak. Dat gold zelfs voor vreemdelingen die aanklopten, en dat gebeurde nogal eens want zijn huis lag aan een doorgaande weg. Omringd door vrienden zei hij eens goedmoedig dat hij ruimte had voor twaalf van hen in zijn bedden, honderd van hen in zijn schuur en duizend van hen in zijn hart.

Levenseinde

Philip Henry leefde altijd dicht bij de dood. Hij dacht er vaak aan en sprak er vaak over. Hij had geleerd dagelijks te sterven. Hoewel Philip geen sterk gestel had, was hij toch lang relatief gezond, mede doordat hij matig leefde en regelmatig wandelde. Maar naarmate hij ouder werd namen de klachten toe. Toen hij eens herstelde na een aanval van nierstenen, sprak hij de hoop uit dat hij door genade in staat zou zijn om het koninkrijk van satan nog een slag toe te brengen. Ook zei hij eens dat hij wenste geen dag langer te leven dan zolang hij in staat was om de Heere te dienen. Tot het laatst bleef hij levendig en helder in zijn preken, maar het reizen viel hem steeds zwaarder.
Aan een van zijn kinderen schreef hij in deze tijd: 'We voelen dat we snel minder worden, maar het goede ervan is dat wanneer de tijd gaat, de eeuwigheid komt.' De laatste keer dat hij het

Avondmaal bediende, sloot hij af met de woorden: 'En het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen' (1 Joh. 3:2). 'Nog niet, maar spoedig wel', voegde hij eraan toe.
Op de laatste dag van zijn leven ging hij 's morgens direct na de huisgodsdienstoefening naar bed omdat hij zich niet goed voelde. Hij kreeg zware aanhoudende pijn. Hij was daaronder heel onderworpen en hief steeds zijn hart op tot God. Hij was helder tot het laatste moment en nam op hartroerende wijze afscheid van zijn vrouw. Hij liet een zegen na voor zijn kinderen en kleinkinderen. Tegen Matthew, die aan zijn hoofdeinde zat, zei hij: 'Zoon, de Heere zegene je, en geve dat je waardig mag dienen in jouw generatie, en dat je van meer nut zult zijn voor de kerk van God dan ik.' Zijn laatste woorden waren: 'Dood waar is uw…' Hij maakte de zin niet meer af. Even later blies hij rustig zijn laatste adem uit. Zijn gebed was verhoord. Hij had niet langer geleefd dan nuttig tot dienst van Zijn Meester.

Gebaseerd op de artikelenserie 'Philip Henry' (februari-oktober 2016) in *De Wachter Sions* door L. van der Tang.
Zie verder: Matthew Henry, *Naar Zijn beeld. Het leven en sterven van Philip Henry* (vertaald door R. Pieterman), Barneveld 2017.

Hoofdstuk 1

Christus is het Fundament

Want niemand kan een ander fundament leggen dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus.
1 Korinthe 3:11

Niet alleen hier, maar ook in veel andere Bijbelverzen van zowel het Oude als het Nieuwe Testament, wordt onze Heere Jezus Christus ons voorgehouden onder het beeld van een fundament. De gelovigen, de kerk van de eerstgeborenen, worden voorgesteld onder het beeld van een groot gebouw, opgericht op dat fundament. We zullen dit nu uitleggen en toepassen.

Stelling: **Onze Heere Jezus Christus is het Fundament en de gelovigen zijn het gebouw dat op dat fundament is opgericht.**

Ik laat zien:
I. Wat de eigenschappen zijn van Christus als Fundament
II. Wat onze plicht is naar dit Fundament toe
III. Wat voor gebouw het is dat op dit Fundament rust
IV. Wat onze plicht is ten opzichte van dit gebouw

Er is een vergelijkbare verbintenis en vereniging tussen Hem en hen als tussen een fundament en een gebouw. Die verbintenis en vereniging zijn heel nabij en nauw. Hoe nauwer, hoe beter. Zo is het ook tussen Christus en Zijn kerk. Zij die verbonden zijn met de Heere zijn één met Hem (1 Kor. 6:17). 'Want én Hij Die heiligt, én zij die geheiligd worden, zijn allen uit één' (Heb. 2:11).

Dit is ook heel noodzakelijk en nuttig. Zonder dit kan het gebouw niet standhouden. Een fundament kan lang blijven staan zonder een gebouw erop, maar een gebouw kan niet staan zonder een fundament onder zich. Ze moeten worden verbonden, verenigd. Zo zou ook Christus zonder ons kunnen, maar wij kunnen niet zonder Hem.

Maar zijn niet de apostelen en profeten het fundament (Ef. 2:20; vgl. Matth. 16:18)?

Ik antwoord hierop: Er wordt niet gezegd, het fundament zijn de apostelen, maar het fundament ván de apostelen, dat is het fundament waarop zij zelf rustten. Als de apostelen en profeten één voor één gevraagd zou zijn: Wie is uw fundament? Op wie bouwt u uw leven en geluk? Dan zouden ze gezegd hebben: Jezus Christus. Hij was hun alles in allen en dat zou Hij ook van ons moeten zijn.

Christus was het Fundament dat ze verkondigden en waarover ze preekten tegen anderen. Paulus zegt hier: 'Ik heb het fundament gelegd' (1 Kor. 3:10). Op wie? Op hemzelf? Nee, nee, er is geen ander fundament dan Christus (1 Kor. 3:10). De profeten profeteerden dat Hij zou komen. De apostelen wezen Hem aan als de Gekomene. 'Zie het Lam Gods', zei Johannes de Doper.

Neem ook Matth. 16:18. Met 'deze rots' wordt niet de persoon van Petrus bedoeld. Dat zou een slechte rots zijn om de kerk op te bouwen. Een rots die onmiddellijk begint te schudden (Matth. 16:22), en later daarna nog erger wankelt (Matth. 26: Petrus' verloochening). Maar het is de belijdenis van Petrus die wordt bedoeld: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God' (Matth. 16:16). 'En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen' (Matth. 16:18).

Maar is er niet gezegd dat Jezus de Hoeksteen is? De hoeksteen is immers niet het fundament.

Ik antwoord: dat Hij de Hoeksteen is, staat niet in de weg dat Hij ook het Fundament is. Hij is beide in verschillende opzichten. 'Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefde Steen, een kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is; wie gelooft, die zal niet haasten' (Jes. 28:16). De hoeksteen dient om de zijden van een gebouw te verbinden. Ja, ook de zijden van het fundament. Dat is wat Christus doet door Jood en heiden één te maken. 'Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus. Want Hij is onze Vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en de middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende' (Ef. 2: 13-14). Hij die deze twee van elkaar verwijderde zijden kan verbinden en één kan maken (en we hopen dat Hij ze één zál maken op Zijn tijd), kan zeker verzoening tot stand brengen in kleinere verschillen. Zoals de hoekpaal wezenlijk is in een houten constructie, zo is de hoeksteen dat ook. 'De steen die de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden' (Ps. 118:22).

I. De eigenschappen van Christus als Fundament

Ik laat de eigenschappen van Christus als een Fundament zien. Ook laat ik zien wat voor soort Fundament Hij is.

1. *Een gelegd Fundament* (Jes. 28:16). 'Ik leg', dat is God de Vader; Iemand die goed genoeg weet hoe Hij dat moet doen, een God van oneindige wijsheid en kracht. De Heere Jezus Christus heeft niet Zelf deze eer van het middelaarschap op Zich genomen. Hij is ertoe geroepen, Hij is door God bestemd voor dit doel. En dat is onze troost en vreugde. Hij Die wist wat het beste kon dienen tot genoegdoening van Zijn beledigde gerechtigheid wees Zijn Zoon aan voor dat doel: 'Verlos hem van het neerdalen in de put. Ik heb verzoening gevonden' (Job 33:24, EV). 'Ik heb hulp

besteld bij een held; Ik heb een verkorene uit het volk verhoogd' (Ps. 89:20).

2. *Een diep Fundament*. Het is gebruikelijk om een fundament zo diep mogelijk te leggen, hoe dieper, hoe beter. Zo ook hier: de Heere Jezus is zeer diep gelegd, zodat Hij een passend fundament voor ons zou zijn (Fil. 2:8). Hij heeft Zichzelf vernederd.
Dit zijn de verschillende stappen in Zijn vernedering:
De stap naar de menselijke natuur, om als een mens gemaakt te worden. Dat was een grote neerwaartse stap. Dat het Woord vlees is geworden, is meer dan dat een ster in een aardkluit veranderd zou zijn.
De stap naar onderwerping aan de wet: 'Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet' (Gal. 4:4). De morele wet? Nee, Hij kwam onder de ceremoniële wet. Hij werd besneden en voorgesteld in de tempel, verlost en vrijgekocht door een paar tortelduiven en was gehouden om op te gaan naar de feesten.
De stap naar armoede en vervolging, verachting en tegenstand, om versmaad en vertrapt te worden.
De stap naar de dood zelf, zelfs de kruisdood, die pijnlijk en schaamtevol was. Het wordt verhoging genoemd, maar het was vernedering.
De stap naar het graf. Toen Hij werd begraven, werd Hij net als andere fundamenten onder de grond gelegd.
Dit alles was noodzakelijk: zonder dat geen genoegdoening, geen verzoening.

3. *Een Fundament van steen* (Jes. 28:16). Van alle dingen is steen het meest geschikt om fundamenten van te maken, omdat het hard, solide en makkelijk te houwen is. Nu is Jezus Christus een stenen fundament, een rots. Over de Israëlieten wordt gezegd: 'En allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben; want zij

dronken uit de geestelijke steenrots die volgde; en de steenrots was Christus' (1 Kor. 10:4).

4. *Een Fundament uit het zicht*. Alle fundamenten zijn zo. We zien het gebouw, maar niet het fundament. Nu, zo'n fundament is de Heere Jezus Christus. Hij is uit het zicht. Niet beneden ons, zoals Hij ooit was, maar Boven, in glorie. Niet onder ons, zoals Hij ooit was, onder de aarde, maar Boven, in glorie. Zijn persoon is niet zichtbaar. Toch hebben we Hem lief (1 Petr. 1:8). Zijn aanwezigheid is onzichtbaar. Hij is overal met ons, vooral in Zijn genademiddelen[1], maar op een onzichtbare manier. We voelen het; we kunnen het niet zien. 'Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen' (Matth. 18:20). 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld' (Matth. 28:20). Zijn handelwijze is niet zichtbaar. Dat geldt zowel voor de handelwijze van Zijn genade vanbinnen, als voor de handelwijze van Zijn voorzienigheid vanbuiten. 'Gij leiddet Uw volk, als een kudde door de hand van Mozes en Aäron' (Ps. 77:21).

5. *Een kostbaar Fundament* (Jes. 28:16 EV). Hoewel alle stenen nuttig zijn op hun plaats, zijn het niet allemaal kostbare stenen. Weinig gebouwen zijn gebouwd op kostbare stenen, maar de kerk is dat wel. Christus is kostbaar in Zichzelf, Hij is van grote waarde, de Schoonste onder tienduizenden. Hij is kostbaar in hun ogen (1 Petr. 2:7). Voor anderen is Hij een steen des aanstoots, maar voor de gelovigen is Hij kostbaar.

6. *Een eeuwig Fundament* (Jes. 26:4). De Rots der eeuwen, van eeuwigheid tot eeuwigheid. De heiligen hebben op Hem gebouwd

1. Hiermee worden alle goddelijke inzettingen bedoeld, waaronder de prediking, het gebed, het Bijbellezen, de sabbat, godsdienstige bijeenkomsten, maar ook de sacramenten vallen. (De noten in dit boek zijn van de vertaler.)

vanaf het begin, en zullen dat doen tot het einde der tijden. 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid' (Hebr. 13:8). Zijn gerechtigheid is eeuwigdurende gerechtigheid. Zijn beloften zijn onveranderlijke beloften. Hij is een uitverkoren en uitgekozen Fundament, uitverkoren door God en kostbaar.

7. *Een ervaren en beproefd Fundament*. Hij is beproefd door God, Die een last op Hem gelegd heeft. Hij is beproefd door mensen en duivels, die hun best deden tegen Hem, doch zonder resultaat. Hij is beproefd door de heiligen, die de gelegenheid hadden gebruik van Hem te maken, en Hij heeft ze nooit beschaamd.

II. Onze plicht naar dit Fundament toe

Ik laat zien wat onze plicht is met betrekking tot dit Fundament. 1. Alles geloven over Hem. Dat God Hem doelgericht als een fundament heeft gelegd. Dat Hij Hem heeft gezalfd en verordend om een Koning en Redder te zijn. En dat Hij Hem heeft gegeven aan de wereld 'opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' (Joh. 3:16).

2. Zien en aanschouwen dat we Hem nodig hebben. Er verrijst geen enkel gebouw zonder een fundament. We hebben allemaal een gebouw overeind te houden, en welk fundament hebben we? We hebben geen fundament in onszelf – geen gerechtigheid om ons aan te bevelen bij God, geen kracht of bekwaamheid tot iets dat goed is.

3. Afzien van alle andere fundamenten. Ze zijn allemaal slechts zand. Wie bouwt op het zand, zijn gebouw zal neervallen. 'Een iegelijk dan die deze Mijn woorden hoort en dezelve doet, die

zal Ik vergelijken bij een voorzichtig man, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft; en er is slagregen nedergevallen, en de waterstromen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen hetzelve huis aangevallen, en het is niet gevallen, want het was op de steenrots gegrond. En een iegelijk die deze Mijn woorden hoort en dezelve niet doet, die zal bij een dwaze man vergeleken worden, die zijn huis op het zand gebouwd heeft; en de slagregen is nedergevallen, en de waterstromen zijn gekomen, en de winden hebben gewaaid, en zijn tegen hetzelve huis aangeslagen, en het is gevallen, en zijn val was groot' (Matth. 7:24-27).

4. Steeds weer naar Hem toegaan in de weg van getrouw en vurig gebed. Vertel Hem dat u zich bewust bent van uw behoefte aan Hem, dat u vergaat zonder Hem.

5. Bouwen op Hem. In de grote zaak van de rechtvaardiging moet u uw ziel door het geloof wentelen en laten rusten op Zijn verdienende gerechtigheid. Niemand dan Christus, niets dan Christus. U moet in alle gevaren tot Hem vluchten, op Hem vertrouwen, op Hem steunen. In alle nood en alle bedreigingen en gevaren, persoonlijk en openbaar, moet u naar Hem vluchten, op Hem vertrouwen, u op Hem verlaten. Hij is getrouw: 'Immers is mijn ziel stil tot God; van Hem is mijn heil. Immers is Hij mijn Rotssteen en mijn Heil, mijn Hoog Vertrek, ik zal niet grotelijks wankelen' (Ps. 62:2-3; cf. Ps.56:1). 'God is ons een Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtiglijk bevonden een Hulp in benauwdheden' (Ps. 46:2).

6. Opletten dat we op dit Fundament bouwen in onze gedachten en in de praktijk. 'En indien iemand op dit fundament bouwt goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen, eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is,

zal het vuur beproeven. Zo iemands werk blijft, dat hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen' (1 Kor. 3:12-14). Als je slordig, ledig en zorgeloos wandelend bouwt, zal je gebouwde hoop zijn als hout, hooi en stoppels.

III. Het gebouw dat op dit Fundament rust

'Gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste Hoeksteen; op Welke het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere; op Welke ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Geest' (Ef. 2:20-22). 'U bent gebouwd', zegt de apostel, u gelovige Efeziërs, christenen, heiligen.
Ik laat zien wat voor gebouw deze kerk is, wat de eigenschappen daarvan zijn. Er kunnen veel grote verschillen zijn tussen gebouwen. De kerk is een gebouw zonder gelijke.

1. *Het is een geestelijk gebouw*. Andere gebouwen zijn gemaakt van hout, steen of soortgelijke materialen. Maar dit gebouw is gemaakt door mannen en vrouwen: 'Zo wordt gij ook zelven, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus' (1 Petr. 2:5). Wat de Heere Jezus zegt over Zijn koninkrijk, is ook waar over Zijn gebouw: het is niet van deze wereld – in de wereld, maar niet van de wereld (Joh. 15:19). Het is een gebouw van zielen. Zielen verenigd in Hem door geloof zijn degenen die dit gebouw vormen.

2. *Het is een groot gebouw*; een gebouw van grote omvang en een enorme uitgestrektheid. Een groot huis, zelfs een grote stad, ja, zelfs een groot koninkrijk, van de opgang van de zon tot haar ondergang – oost, west, noord en zuid (Matth. 8:11). Het is waar,

in vergelijking met Satans gebouw is het maar klein, een overblijfsel, een kleine bescheiden kudde. Maar op zichzelf beschouwd is het gebouw buitengewoon groot en uitgebreid. 'Na dezen zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen, staande voor de troon en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palmtakken waren in hun handen' (Openb. 7:9).

3. *Het is een hoog gebouw*. Hoewel een deel ervan hier beneden is, is de top ervan zo hoog als de hemel. Daar zijn de heerlijke engelen en de zielen van de rechtvaardigen die volmaakt gemaakt zijn – die allen zijn onderdeel van dit gebouw. Diegenen die erbij horen en beneden zijn, hebben hoge doelen en verlangens. Ze hebben krachtige hoop en verwachting. Hun gevoelens en gesprekken zijn Boven. 'Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus' (Fil. 3:20). Zij vertrappen de grote dingen van deze wereld als vuil, zoals Mozes deed. 'Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Farao's dochter genoemd te worden' (Hebr. 11:24).

4. *Het is een heilig gebouw* (Ef. 2:21). 'Weet gij niet dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont?' (1 Kor. 3:16). Niet elk gebouw is een tempel. De kerk is Gods tempel. De tempel was een plaats die apart gezet was voor God. Apart van alle andere gebruiken; apart voor de heilige gebruiken. Zo 'heeft de Heere hem die godvruchtig is voor Zich apart gezet' (Ps. 4:4 EV). En dit is onze plicht: om onszelf apart te zetten voor Hem. Helemaal en volkomen. Deze tempel wordt het huis van gebed genoemd (Jes. 56:7). 'Heiligheid voor de Heere' is geschreven op de voorgevel van dit gebouw. Het is het huis waar Hij woont. 'Een psalm, een lied voor de kinderen van Korach. Zijn grondslag is op de bergen der heiligheid. De Heere bemint de poorten

Sions boven alle woningen Jakobs' (Ps. 87:1-2). 'Want de HEERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats, zeggende: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd' (Ps. 132:13-14).

5. *Het is een levend gebouw*. Geen ander gebouw is zo. Degenen die levend gemaakt zijn, zijn het ook die zijn 'gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste Hoeksteen' (Ef. 2:20). Het fundament is een levend fundament, en het daarop gebouwde is een levend gebouw (1 Petr. 1:4-5). Alle materialen in dit gebouw zijn mannen en vrouwen die geestelijk levend gemaakt zijn – levend gemaakt met goddelijke levendmaking. Degenen die dood waren in misdaden en zonden zijn nu anders: levend voor God. O, zorg dat u hier zeker van bent!

6. *Het is een licht gebouw*. Het gebouw is aangenaam en comfortabel omdat het veel grote ramen heeft. De hele wereld daarbuiten is in duisternis. Alleen de kerk heeft het ware licht. Zoals Egypte en Gosen. 'Want gij waart eertijds duisternis, maar nu zijt gij licht in de Heere; wandelt als kinderen des lichts' (Ef. 5:8). Er zijn veel dingen waarover mensen in het duister tasten voordat ze in dit gebouw zijn, zoals over God, Zijn heerlijke uitnemendheid en volmaaktheid; over de Heere Jezus, wat Hij in Zichzelf en voor ons is; over de verdorvenheid van hun natuur; over het kwaad van de zonde en de ijdelheid van het schepsel; over de realiteit van onzichtbare dingen, zoals hemel en hel. In dit alles licht genade op. Het gebouw van de satan is een donker gebouw, en wordt het koninkrijk van de duisternis genoemd.

7. *Het is een veilig en stevig gebouw*. Andere gebouwen worden blootgesteld aan wind, weer en water, aan vuur, aanvallen en geweldpleging, maar dit gebouw is beveiligd tegen alle gevaren en bedreigingen (Matth. 16:18). Mensen in alle eeuwen en generaties

hebben zich verzet tegen de kerk van God en getracht die omver te werpen. Maar dat is tevergeefs en zonder doel geweest, en dat zal het ook blijven (Ps. 2). De kerk van God is zo'n gebouw als de ark was (1 Petr. 3:20-21).

8. *Het is een zich uitbreidend en groeiend gebouw*. 'Op Welke het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere' (Ef. 2:21). Het wordt groter door de toevoeging van diegenen die gered zullen worden. Het wordt beter wat betreft licht en kennis, wat betreft giften en genadegaven. Amen! De Heere vermeerdere het meer en meer. Het vermeerdert langzaam – het werk van de kerk is een langzaam werk – maar zeker, hoewel te midden van tegenstand, zoals in de tijd van Ezra. In sommige plaatsen, waar een tijd geleden twee of drie huizen waren, is nu een grote stad. En is het niet net zo (en zou het voor de Heere niet meer en meer zo zijn) wat betreft de groei en voortgang van het geloof? In veel steden en families waar een paar jaar geleden onwetendheid en huichelarij regeerden, wordt God met Christus nu aanbeden, en worden Zijn waarheid en wegen erkend en beoefend.

IV. Onze plicht naar dit gebouw toe

Ik laat nu zien wat onze plicht naar dit gebouw toe is.
1. We moeten ervoor zorgen dat we een veilige plaats hebben in dit gebouw. Zoals het een groot voorrecht is om onderdeel te zijn van dat lichaam waarvan Christus het Hoofd is, en van deze boom waarvan Christus de Wortel is, zo is het een groot voorrecht om onderdeel te zijn van dat gebouw waarvan Christus het Fundament is.
Het is zeker dat allen die dit gebouw aanhangen met een uitwendige, zichtbare belijdenis er geen onderdeel van zijn. Zij zijn het

mos en de klimop aan de muren van dat huis, maar ze behoren niet tot het fundament. Dus ze zijn huichelaars. Er zit groot verschil tussen zulke mensen en de ware stenen (1 Joh. 2:19).
Al de ware stenen in dit gebouw zijn levende stenen (1 Petr. 2:5). Wat voor leven heeft u? Zij zijn een woonplaats van God door de Geest (Ef. 2:22, EV). Bent u zo? Of woont en regeert de onreine geest in u? (Luk. 11:21-26).
Maar, hoe worden we zo'n levende steen?
We moeten er zeker van zijn dat we uit de steengroeve van onze natuurlijke toestand zijn gehaald door wederbarende genade. Er is veel te doen in dit werk – het stof vliegt in het gezicht van hem die houwt, maar het moet gedaan worden. Er is geen andere weg. We moeten de Heere Jezus ontvangen door het geloof, Hem tot ons Fundament maken, rusten en vertrouwen op Zijn gerechtigheid, aanneming en redding, Hem aankleven met een hartelijke vastberadenheid.
Als we dat gedaan hebben, moeten we onszelf opbouwen in ons meest heilige geloof, groeien in genade, en de deugd aan het geloof toevoegen. Als we meer en meer in Christus groeien, zijn we zeker in Hem (Jud. 20-21).

2. We moeten met alles wat in ons is het goede van het gebouw zoeken. Als we niets anders kunnen doen, kunnen we ervoor bidden (Ps. 122: 3,6), voor 'de vrede van Jeruzalem'. Vrede binnen haar zelf, dat verschillen overbrugd mogen worden. Het cement of het specie is liefde. We lezen dat alle stenen in Salomo's tempel zo geordend waren dat ze één steen leken. Bidden voor de vrede tegen openlijke, geheime vijanden en bedekte of onbedekte vijandschap.
Onze gebeden moeten gepaard gaan met onze inspanningen. Zouden we niets kunnen doen voor de uitbreiding, vestiging en het onderhoud van dit gebouw?